RAAD VAN STATE, AFDELING ADMINISTRATIE.

A R R E S T

nr. 121.153 van 1 juli 2003
in de zaak A. 60.681/VII-15.562.

In zake : de v.z.w. INSTITUT MEDICAL EDITH CAVELL (IMEC),
die woonplaats kiest bij
advocaten B. CAMBIER en L. CAMBIER,
kantoor houdende te BRUSSEL,
J.-B. Meunierstraat 22

tegen :

de Belgische Staat, vertegenwoordigd door de minister van sociale zaken,
die woonplaats kiest bij
advocaat J.-L. JASPAR,
kantoor houdende te BRUSSEL,
Louizalaan 65.

D E R A A D V A N S T A T E, VIIe K A M E R,

Gezien het verzoekschrift dat de v.z.w. INSTITUT MEDICAL EDITH CAVELL (IMEC) op 4 november 1994 heeft ingediend om de vernietiging te vragen van het koninklijk besluit van 21 juni 1994 tot wijziging van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst waarin een magnetische resonantie tomograaf met ingebouwd electronisch telsysteem wordt opgesteld, moet voldoen om te worden erkend als zware medisch-technische dienst zoals bedoeld in artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 (Belgisch Staatsblad 8 september 1994);

Gezien de regelmatig gewisselde memories van antwoord en van wederantwoord;

Gezien het verslag opgemaakt door Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op de beschikking van 11 juni 1997 die de neerlegging ter griffie van het verslag en van het dossier gelast;

Gelet op de kennisgeving van het verslag aan partijen en gezien de regelmatig gewisselde laatste memories;

Gelet op de beschikking van 6 februari 2003 waarbij de terechtzitting bepaald wordt op 6 maart 2003;

Gehoord het verslag van Staatsraad R. STEVENS;

Gehoord de opmerkingen van advocaat K. WAUTERS die, loco advocaten B. CAMBIER en L. CAMBIER verschijnt voor de verzoekende partij, en van advocaat K. WINTERS die, loco advocaat J.-L. JASPAR verschijnt voor de verwerende partij;

Gehoord het eensluidend advies van Eerste Auditeur E. LANCKSWEERDT;

Gelet op titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973;

Overwegende dat de verwerende partij in haar memorie aanvoert dat de verzoekende partij niet doet blijken van het vereiste belang; dat zij deze exceptie van onontvankelijkheid als volgt toelicht :

> "Als ziekenhuis zou verzoekster er inderdaad belang bij kunnen hebben om binnen de voorwaarden tot erkenning van een N.M.R.-dienst te kunnen vallen.
> Door het bestreden besluit van 21 juni 1994 worden de erkenningsvoorwaarden echter geenszins strenger, doch worden ze integendeel soepeler : door dit K.B. zullen meer ziekenhuizen de erkenning van een dergelijke N.M.R.-dienst kunnen bekomen.
> Zulks kan verzoekster echter geenszins schaden, zodat zij dan ook geen enkel belang heeft bij de vernietiging van het K.B. van 21 juni 1994.
> De vernietiging van dit K.B. zou immers slechts met zich brengen dat slechts de strengere voorwaarden van het K.B. van 27 oktober 1989 van toepassing zullen zijn.
> Verzoekster heeft dan ook geen enkel belang bij het inleiden van huidig verzoek tot vernietiging.
> (...)";

Overwegende dat de verzoekende partij in haar memorie van wederantwoord repliceert :

"(...)

2° De vernietiging van het bestreden koninklijk besluit zal de bevoegde overheid doen nadenken over het huidig toepasbare stelsel. Zij zal geneigd zijn haar houding te wijzigen en de aanwezige wetgeving aan te passen. Dit kan in het voordeel spelen van verzoekster, die heden niet voldoet aan de voorwaarden van de wetgeving.

Dat een eventuele wijziging van de bestreden wetgeving niet uit de lucht gegrepen is, blijkt uit twee verklaringen van de bevoegde Minister in het Parlement (Kamer, gewone zitting, 1993-1994, zitting 31 maart 1994). Trouwens ook de adviezen van de Nationale Raad voor Ziekenhuisvoorzieningen stellen een liberalisering in het vooruitzicht.

Hieruit volgt reeds dat het belang van verzoekster onbetwistbaar is.

3° In zijn kritiek betreffende het aanwezige belang gaat tegenpartij voorbij aan het feit dat verzoekster tevens het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 zelf in vraag stelt.

a) Verzoekster heeft niet enkel als bedoeling het nieuwe koninklijk besluit van 21 juni 1994 vernietigd te zien, maar ook de onwettigheid aan te tonen van het hele vergunningssysteem. Daar de meeste middelen van het verzoekschrift ook dit doel betreffend heeft verzoekster wel degelijk een belang.

b) Wanneer de Raad van State op basis van artikel 159 van de Gecoördineerde Grondwet het K.B. van 27 oktober 1989 buiten toepassing laat wegens haar ongrondwettigheid dan kan de administratie dit K.B.. niet meer toepassen wat volledig in de kaart speelt van verzoekster. Inderdaad de vernietigingsarresten van de Raad van State gelden erga omnes ook wat betreft de motivering die de noodzakelijke steun vormt voor de uiteindelijke vernietiging.

4° Verzoekster wenst er nog aan toe te voegen dat de bestreden beslissing enkel de concurrentie bevoordeligt, daar zijzelf niet aan de criteria voldoet. Ook de nieuwe criteria blijven verzoeksters belangen schaden.

5° In 1989 heeft verzoekster geen nietigverklaring gevraagd van de toen genomen beslissing. In die periode kon men aannemen dat de plaatsing van de N.M.R. nog aan beperkingen werd onderworpen. Heden is de N.M.R. echter zo onontbeerlijk geworden voor een ziekenhuis dat het vereisen van een toelating niet meer overeenstemt met de geest van de tijd.

De nieuw genomen bestreden beslissing geeft verzoekster nu de mogelijkheid het toelatingssysteem te bekritiseren en het actualiteitsgehalte in vraag te stellen.

Deze uiteenlopende redenen maken dat verzoekster wel degelijk belang heeft bij huidig verzoekschrift;"

Overwegende dat artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987, op het ogenblik dat het bestreden koninklijk besluit werd genomen, luidde als volgt :

"De Koning kan, de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen gehoord, de in de artikelen 39 tot 42, 53, 54 en 55 voorziene regelen inzake de zware medische apparatuur geheel of gedeeltelijk, en met de aanpassingen die nodig mochten blijken, uitbreiden tot zware medisch-technische diensten, ongeacht of deze al dan niet in ziekenhuisverband zijn opgericht.

Zware medisch-technische diensten zijn diensten voor onderzoek of behandeling die duur zijn hetzij door de apparatuur die er wordt opgesteld, hetzij door het hoog gespecialiseerd personeel dat er werkzaam is.

De Koning bepaalt, na advies van de Nationale Raad voor ziekenhuisvoorzieningen, de normen waaraan de diensten moeten beantwoorden om als zware medisch-technische dienst te worden erkend";

Overwegende dat het thans bestreden koninklijk besluit zijn rechtsgrond vindt in de voormelde bepaling; dat de wijzigingen die worden aangebracht aan het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 houdende vaststelling van de normen waaraan een dienst waarin een magnetische resonantie tomograaf met ingebouwd electronisch telsysteem wordt opgesteld, moet voldoen om te worden erkend als zware medisch-technische dienst zoals bedoeld in het geciteerde artikel 44 van de wet op de ziekenhuizen, gecoördineerd op 7 augustus 1987 van tweeërlei aard zijn;

Overwegende, enerzijds, dat artikel 3, d), van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 bepaalde dat de dienst waarin een magnetische resonantie tomograaf wordt opgesteld aan de volgende voorwaarde moet voldoen:

"alle in de dienst tewerkgestelde radiologen die de magnetische resonantie tomograaf gebruiken, moeten een voltijdse opleiding van ten minste zes maand gevolgd hebben in een binnen- of buitenlandse universitaire stagedienst die vertrouwd is met het gebruik van de magnetische resonantie tomograaf. Deze bijkomende opleiding dient te worden gevolgd na voltooiing van de normale opleiding";

dat deze bepaling ingevolge artikel 1 van het thans bestreden besluit wordt vervangen door de volgende:

"d) ten minste 2 van de in de dienst tewerkgestelde radiologen die de magnetische resonantie tomograaf gebruiken moeten :

1° hetzij een bijkomende voltijdse opleiding van tenminste zes maand genoten hebben in een binnen- of buitenlandse universitaire stagedienst die vertrouwd is met gebruik van de magnetische resonantie tomograaf;

2° hetzij gedurende hun opleiding een specifieke opleiding in deze techniek genoten hebben.

Het bewijs van de in 1° bedoelde opleiding wordt geleverd door een attest, afgeleverd door de geneesheer-diensthoofd van de bedoelde universitaire stagedienst. Het bewijs van de in 2° bedoelde opleiding wordt geleverd door een kopie van de erkenning als geneesheer-specialist overeenkomstig de bepalingen van het ministerieel besluit van 8 december 1980 tot vaststelling van de bijzondere criteria voor de erkenning van de geneesheren-specialisten, stagemeesters en stagediensten voor de specialiteit van de röntgendiagnose.

Vermelde documenten worden bij het erkenningsdossier van de dienst gevoegd";

dat uit de vergelijking van die twee bepalingen blijkt dat onder het regime van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 "alle" in de dienst tewerkgestelde radiologen die een N.M.R. gebruiken een bepaalde bijkomende opleiding dienden te volgen, terwijl onder het regime van het bestreden koninklijk besluit sprake is van "ten minste twee"; dat, wat het aantal radiologen betreft dat een opleiding moet volgen, het bestreden koninklijk besluit dus duidelijk een versoepeling inhoudt; dat, waar het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 vereist dat een "voltijdse, bijkomende opleiding" van ten minste zes maanden (na de voltooiing van de normale opleiding) gevolgd wordt, het thans bestreden besluit vereist dat hetzij een bijkomende voltijdse opleiding van ten minste zes maanden genoten wordt, hetzij gedurende de opleiding een specifieke opleiding in de N.M.R. techniek genoten werd; dat ingevolge het bestreden koninklijk besluit dus niet langer noodzakelijkerwijze steeds een "bijkomende opleiding" moet worden gevolgd (dat is met name niet het geval wanneer de betrokkene tijdens zijn opleiding reeds een specifieke opleiding in de N.M.R.-techniek kreeg), en het evenmin nog langer vereist is dat een bijkomende opleiding van zes maanden wordt gevolgd "na" de normale opleiding; dat ook hier het bestreden besluit kennelijk een versoepeling inhoudt van de opleidingsvereisten en -modaliteiten;

Overwegende, anderzijds, dat de artikelen 7 en 8 van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 vestigingscriteria bepalen waaraan diensten met een N.M.R. met een veldsterkte van één Tesla of minder moeten voldoen; dat artikel 2 van het thans bestreden besluit m.b.t. tot de voormelde diensten een artikel 8bis invoegt, dat als volgt luidt:

> "In afwijking van de artikelen 7 en 8 mag de in artikel 5 bedoelde dienst ook worden gevestigd :
> 1° in een ziekenhuis dat zich bevindt op het grondgebied van een provincie waarop geen enkele in artikel 5 bedoelde dienst is gevestigd en mits aan de volgende voorwaarden wordt voldaan :
> a) omtrent de vestiging van de dienst moet een schriftelijke samenwerkings-overeenkomst bestaan tussen ten minste drie algemene ziekenhuizen die in de desbetreffende provincie gevestigd zijn. Deze overeenkomst moet er onder meer toe strekken om voor de uitbating van een dienst een vereniging zonder winstoogmerk op te richten of een vereniging zoals bedoeld in artikel 118 van de organieke wet van 8 juli 1976;
> b) de in sub a) bedoelde overeenkomst moet ter ondertekening worden aangeboden aan alle andere ziekenhuizen die in de desbetreffende provincie gevestigd zijn;
> c) de onder a) bedoelde ziekenhuizen die geen magnetische resonantie tomograaf bezitten moeten er zich in de samenwerkingsovereenkomst toe verbinden om, gedurende een periode van vijf jaar, te rekenen vanaf het

sluiten van de overeenkomst , noch in het eigen ziekenhuis, noch elders, een magnetische resonantie tomograaf te installeren;

2° in een ziekenhuis dat beschikt over minstens 400 acute bedden, waaronder erkende universitaire bedden, een dienst neurologie en een dienst neurochirurgie en dat zich bevindt op het grondgebied van een provincie waarop slechts één in artikel 5 bedoelde dienst is gevestigd en mits aan de in 1°, a) en c) bedoelde voorwaarden is voldaan;

3° in een ziekenhuis met minstens 300 erkende universitaire bedden dat nog niet over een in artikel 5 bedoelde erkende dienst beschikt en mits aan de in 1°, a) en c) bedoelde voorwaarden is voldaan";

dat ook uit deze bepaling duidelijk blijkt -de woorden "in afwijking van" laten daarover geen twijfel bestaan- dat een versoepeling wordt ingevoerd t.a.v. de vestigingsvoorwaarden die zijn opgenomen in het koninklijk besluit van 27 oktober 1989;

Overwegende dat het thans bestreden koninklijk besluit voor de N.M.R-diensten duidelijk minder strenge eisen stelt dan het koninklijk besluit van 27 oktober 1989; dat de verzoekende partij dat ook niet betwist; dat de gevorderde vernietiging er dus toe zou leiden dat het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 opnieuw van kracht zou worden in de versie die gold vóór het bestreden koninklijk besluit werd genomen, zodat de verzoekende partij zich geconfronteerd zou zien met strengere normen voor de N.M.R.-diensten, en zij aldus geen belang kan hebben bij de gevraagde vernietiging; dat het argument van de verzoekende partij dat het bestreden besluit, ondanks de ingevoerde versoepeling, voor haar nog steeds ongunstig is, daaraan geen afbreuk doet;

Overwegende, met betrekking tot een mogelijke evaluatie van het bestaande stelsel door de overheid, dat die overheid ten allen tijde, en los van enig annulatieberoep, kan besluiten de regelgeving aan eventueel gewijzigde maatschappelijke omstandigheden aan te passen; dat een belang dat op deze argumentatie is gesteund niet als een rechtstreeks belang kan worden gekwalificeerd en dus niet kan worden aangenomen;

Overwegende, wat de beweerde onwettigheid van het koninklijk besluit van 27 oktober 1989 betreft, dat dit besluit nooit werd aangevochten met een annulatieberoep, zodat het definitief is tot op het ogenblik dat het door de regelgever expliciet of impliciet wordt opgeheven; dat de exceptie van onwettigheid waarin de verzoekende partij haar heil nog tracht te zoeken alleen kan leiden tot het buiten toepassing laten van het onwettig besluit tussen de in een geschil betrokken procespartijen en verder geen implicaties heeft op het bestaan ervan;

Overwegende dat de verzoekende partij dienvolgens niet doet blijken van het rechtens vereiste belang, zodat het beroep als onontvankelijk moet worden verworpen,

B E S L U I T :

Artikel 1.

Het beroep wordt verworpen.

Artikel 2.

De kosten van het beroep, bepaald op 99,16 euro, komen ten laste van de verzoekende partij.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting, op een juli tweeduizend en drie, door de VIIe kamer, die was samengesteld uit :

Mevr.	M.-R. BRACKE,	kamervoorzitter,
de HH.	R. STEVENS,	staatsraad,
	E. BREWAEYS,	staatsraad,
Mevr.	A. WIJNANTS,	griffier.

De griffier, **De voorzitter,**

A. WIJNANTS. **M.-R. BRACKE.**